

Passie
met
Pasen

Roy Mahendratha
evangelist

Marc Bökkerink
dirigent

ALEXANDER KAMERKOOR

Matthäus Passion – Heinrich Schütz

Lezingen uit Job

Lassus

Warum

Brahms

Zo 29 maart 14.15 uur

PAULUSKERK

Artist - Duarte Vitória

Mauritsweg 20 Rotterdam

Kaarten €15 / Voorverkoop €12,50 / €10

www.alexanderkamerkoor.nl

Programma 'Passie met Pasen'

Orlandus Lassus/Tonesucker: Sacrae lectiones ex Propheta Iob - Lectio Prima

Orlandus Lassus (1532-1594): Sacrae lectiones ex Propheta Iob - Lectio Prima

Johannes Brahms (1833-1897): Warum ist das Licht gegeben?

Heinrich Schütz (1585-1672): Matthäus Passion

Roy Mahendratha – tenor

Winfred van Buren - regie

Centraal vanmiddag staat een scenisch uitgevoerde Matthäuspassion van Heinrich Schütz. We zingen het stuk na de pauze. Voor de pauze zingen we het eerste deel uit de lezingen uit het boek Job van Orlandus Lassus en het motet Warum ist das Licht gegeben van Johannes Brahms. Drie stukken over het menselijk lijden. Het lijden van Jezus (Schütz), naast het lijden van een diepgelovig en door God hooggeacht mens, Job, wiens verhaal een heel bijbelboek toebedeeld kreeg (Lassus), en ten slotte het lijden – en de verlossing – van de gewone mens waar Brahms naar verwijst, al doet ook Brahms dat door te citeren uit onder andere Job.

De componisten vertegenwoordigen drie perioden in de Duitse muziekgeschiedenis. Lassus, geboren in het huidige België, werkte vanaf het midden van de 16^e eeuw tot aan zijn dood in München. Schütz woonde een eeuw later vrijwel zijn hele leven in Dresden. De 19^e-eeuwer Brahms, geboren in Hamburg, werkte in Duitsland en Wenen.

De **Matthäuspassion** van **Heinrich Schütz** is een overduidelijke voorloper van de bekende passies van Bach. En dat terwijl hij tegelijkertijd terug grijpt op een in Schütz' tijd al ouderwets idioom. Hij koos voor de vorm die dicht ligt bij de katholieke kerkelijke uitvoeringstraditie: alle karakters, zoals Jezus, Petrus, Judas, Pilatus, en de verteller worden door afzonderlijke solisten in een bijna gregoriaanse stijl gezongen. Het koor neemt de grotere groepen, zoals de hogepriesters en het volk, voor zijn rekening. Individuele zangers uit het koor nemen ook alle solo-rollen voor hun rekening. Verder ziet Schütz in het hele stuk af van het gebruik van instrumenten, tegen de heersende mode in: de solisten zingen dus helemaal alleen. Het leidt tot een intens en geconcentreerd lijdensverhaal dat in drie kwartier de dramatische ontwikkelingen subtiel hoorbaar maakt in de solistenpartijen en maximaal tot klinken brengt met melodische en harmonische middelen in de koordelen. Zonder orkest, zonder uitgesponnen aria's die de aandacht maar afleiden van het eigenlijke lijdensverhaal, zonder reflectieve koralen zoals bij Bach. Omdat Schütz het verhaal, en alleen het verhaal, op muziek heeft gezet komt het drama in een geënceneerde uitvoering optimaal tot zijn recht.

We openen het concert met de **eerste lezing uit Job** van **Orlandus Lassus** en zingen dat twee keer. We zingen eerst de versie met elektronische muziek die Tonesucker eerder voor het Alexander Kamerkoor gecomponeerd heeft. Daarna zingen we het stuk nog eens in de oorspronkelijke vorm.

Warum ist das Licht gegeben is een van de grote motetten van **Johannes Brahms** die, evenals het Deutsches Requiem, uitdrukking geeft aan het menselijk lijden (in het eerste deel) en de hoop op verlossing (in de daarop volgende drie delen).²

Orlando di Lasso: Sacrae lectiones ex Propheta Iob - Lectio Prima

Parce mihi, Domine:
nihil enim sunt dies mei.
Quid est homo, quia magnificas eum?
Aut quid apponis erga eum cor tuum?
Visitas eum diluculo,
et subito probas illum.
Usquequo non parcis mihi,
nec dimittis me,
ut glutiam salivam meam?

Peccavi, quid faciam tibi
o custos hominum?
Quare me posuisti, contrarium tibi,
et factus sum mihi metipsi gravis?
Cur non tollis peccatum meum,
et quare non aufers iniquitatem meam?
Ecce nunc in pulvere dormiam:
et si mane me quaesieris, non
subsistam.

Laat mij met rust,
want mijn dagen zijn een zucht.
Wat is de sterveling dat U hem groot maakt,
en dat U Uw hart op hem richt?
Dat U hem elke morgen opzoekt,
dat U hem elk ogenblik beproeft?
Hoelang duurt het voordat Uw blik zich van
mij afwendt, voordat U mij de rust gunt om
mijn speeksel door te slikken?

Heb ik gezondigd? Wat moet ik voor U doen,
Bewaker van de mens?
Waarom hebt U mij als doelwit voor U gezet,
zodat ik mezelf tot een last ben?
Waarom vergeeft U mijn overtreding niet,
en doet U mijn ongerechtigheid niet weg?
Want nu zal ik in het stof liggen;
U zult mij ernstig zoeken, maar ik zal er niet
meer zijn.

Johannes Brahms: Warum ist das Licht gegeben?

Warum ist das Licht gegeben dem
Mühseligen, und das Leben den
betrübten Herzen?
Warum?
Die des Todes warten und kommt nicht,
und grüben ihn wohl aus dem
Verborgenen;
die sich fast freuen und sind fröhlich,
daß sie das Grab bekommen.
Warum?
Und dem Manne, daß Weg verborgen
ist, und Gott vor ihm den selben
bedeckt.
Warum?

Lasset uns unser Herz sammt
den Händen aufheben
zu Gott im Himmel.
Siehe, wir preisen selig, die erduldet
haben. Die Geduld Hiob habt ihr
gehört, und das Ende des Herrn habt
ihr gesehen; denn der Herr ist
barmherzig und ein Erbarmer.

Waarom geeft God het licht aan de
ongelukkigen, en het leven aan de bedroefde
harten?
Waarom?
Zij wachten op de dood, maar die komt niet,
zij zouden hem wel willen opgraven uit de
diepte;
zij verheugen zich bijna en zijn blij
dat ze hun graf in mogen.
Waarom?
En aan de man wiens weg verborgen is,
omdat God die voor hem heeft bedekt.
Waarom?

Laten wij ons hart
en onze handen opheffen
tot God in de hemel.
Zie, wij prijzen hen zalig die hebben
verdragen. U hebt gehoord van het geduld
van Job en het einde van de Heer hebt u
gezien; de Heer is barmhartig en hij ontfermt
zich.

Mit Fried' und Freud' ich fahr' dahin
in Gottes Willen, getrost ist mir mein
Herz und Sinn, sanft und stille.
Wie Gott mir verheissen hat,
der Tod ist mir Schlaf worden.

In vrede en vreugde ga ik heen
in Gods wil. Getroost is mijn hart en mijn
geest, zacht en stil. Zoals God mij heeft
beloofd: de dood is voor mij een slaap
geworden.

Job 3: 20-23; Klaagliederen 3: 41; Jakobus 5: 11 (NBV). Martin Luther (1483-1546)

Heinrich Schütz: Matthaüs Passion

*Historia des Leidens und Sterbens Jesu Christi nach dem Evangelisten St. Mattheus
Matteus 26 en 27*

Evangelist:	Roy Mahendratha
Jezus:	Frank Stoopman
Judas:	Ellen Bulder
Petrus:	Devin de Vries
Twee valse getuigen:	Jan Willem Sanders en Peter de Weerd
Kajafas:	Guus Koelman
Twee dienstmaagden:	Astrid Malais en Josta Stoopman
Pilatus:	Devin de Vries
De vrouw van Pilatus:	Marella Veeger

Introitus

Das Leiden unsers Herren Jesu Christi,
wie es beschreibet der heilige Evangeliste
Matthäus.

Het lijden van onze Heer Jezus Christus,
zoals beschreven door de heilige evangelist
Matteus.

Letzte Leidensankündigung

Evangelist

Und es begab sich, da Jesus alle diese
Reden vollendet hatte, sprach er zu
seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zweien Tagen
Ostern wird, und des Menschen Sohn wird
überantwortet werden, dass er gekreuzigt
werde.

Evangelist

Da versammelten sich die Hohenpriester
und Schriftgelehrten und die Ältesten im
Volk in dem Palast des Hohenpriesters,
der da hieß Kaiphäs, und hielten Rat, wie
sie Jesum mit Listen griffen und töteten.
Sie sprachen aber:

Hohepriester und Schriftgelehrte

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein
Aufruhr werde im Volk.

Laatste aankondiging van het lijden

Evangelist

Toen Jezus deze laatste rede had
uitgesproken, zei hij tegen zijn leerlingen:

Jezus

'Over twee dagen is het, zoals jullie weten,
Pesach. Dan wordt de Mensenzoon
uitgeleverd om gekruisigd te worden.'

Evangelist

Ondertussen kwamen de hogepriesters en
de oudsten van het volk bijeen in het paleis
van de hogepriester, Kajafas. Daar
beraamden ze het plan om Jezus door
middel van een list gevangen te nemen en
hem te doden. Ze zeiden:

Hogepriesters en schriftgeleerden

'Maar niet op het feest, want dan komt het
volk in opstand.'

Salbung in Bethanien

Evangelist

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, das hatte ein Glas mit köstlichem Wasser und goss es auf sein Haupt, da er zu Tische saß. Da das die Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

Die Jünger Jesu

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hätte mocht teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

Evangelist

Da das Jesus merketete, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut Werk an mir getan. Ihr habet allezeit Arme bei euch; mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch: Wo dies Evangelium gepredigt wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

Verrat des Judas

Evangelist

Da ging hin der Zwölfen einer, mit Namen Judas Ischarioth, zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

Das Heilige Abendmahl

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger zu Jesu und sprachen zu ihm:

Die Jünger Jesu

Wo willst du, dass wir dir bereiten, das Osterlamm zu essen?

Evangelist

Er sprach:

De zalving in Bethanië

Evangelist

Toen Jezus in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanlag voor een maaltijd, kwam er een vrouw naar hem toe. Ze had een albasten flesje met zeer kostbare olie bij zich en goot die uit over zijn hoofd. De leerlingen ergerden zich toen ze dit zagen en zeiden:

De leerlingen van Jezus

‘Wat een verspilling! Die olie had immers duur verkocht kunnen worden, dan hadden we het geld aan de armen kunnen geven.’

Evangelist

Jezus hoorde het en zei:

Jezus

‘Waarom vallen jullie deze vrouw lastig? Zij heeft iets goeds voor mij gedaan. Want de armen zijn altijd bij jullie, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. Door die olie over mij uit te gieten, heeft ze mijn lichaam voorbereid op het graf. Ik verzeker jullie: waar ook ter wereld het goede nieuws verkondigd zal worden, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.’

Het verraad van Judas

Evangelist

Daarop ging een van de twaalf, die met de naam Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei:

Judas

‘Wat krijg ik van u als ik hem aan u uitlever?’

Evangelist

Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om hem uit te leveren.

Het pesachmaal

Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen:

De leerlingen van Jezus

‘Waar wilt u dat wij voorbereidingen treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?’

Evangelist

Hij zei:

Jesus

Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm: Der Meister läßt dir sagen: Meine Zeit ist hie, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.

Evangelist

Und die Jünger taten, wie ihnen Jesus beföhlen hatte, und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen, sprach er:

Jesus

Wahrlich, ich sage euch: Einer unter euch wird mich verraten.

Evangelist

Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jeglicher unter ihnen und sagten zu ihm:

Die Jünger Jesu

Herr, bin ich 's?

Evangelist

Er antwortet' und sprach:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird! Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelist

Da antwortet' Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelist

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest es.

Evangelist

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, danket' und brach's und gab es den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset; das ist mein Leib.

Evangelist

Und er nahm den Kelch und danket', gab ihnen den und sprach:

Jezus

'Ga naar de stad en zeg tegen de persoon die jullie bekend is: "De meester zegt: 'Mijn tijd is nabij, bij jou wil ik met mijn leerlingen het pesachmaal gebruiken.'"

Evangelist

De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal. Toen de avond was gevallen, lag hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd. Onder het eten zei hij tegen hen:

Jezus

'Ik verzeker jullie: een van jullie zal mij uitleveren.'

Evangelist

Dit bedroefde hen zeer, en de een na de ander vroegen ze hem:

De leerlingen van Jezus

'Ik toch niet, Heer?'

Evangelist

Hij antwoordde:

Jezus

'Hij die samen met mij zijn brood in de kom doopte, die zal mij uitleveren. De Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.'

Evangelist

Toen zei Judas, die hem zou uitleveren:

Judas

'Ik ben het toch niet, rabbi?'

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

'Jij zegt het.'

Evangelist

Toen ze verder aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden:

Jezus

'Neem, eet, dit is mijn lichaam.'

Evangelist

En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden:

Jesus

Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für viele zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an von dem Gewächse des Weinstocks nicht mehr trinken bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

Evangelist

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg.

Ankündigung der Verleugnung des Petrus

Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn es stehet geschrieben: "Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen." Wann ich aber auferstehe, will ich für euch hingehen in Galilaeam.

Evangelist

Petrus antwortet' und sprach zu ihm:

Petrus

Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.

Evangelist

Petrus sprach zu ihm:

Petrus

Und wenn ich mit dir sterben müsste, so will ich dich nicht verleugnen.

Evangelist

Desgleichen sagten auch alle Jünger.

Jesus in Gethsemane

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Gethsemane, und sprach zu seinen Jüngern:

Jezus

'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden. Ik zeg jullie: vanaf vandaag zal ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.'

Evangelist

Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.

Aankondiging van de verloochening door Petrus

Onderweg zei Jezus tegen hen:

Jezus

'Jullie zullen mij deze nacht allemaal afvallen, want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden, en de schapen van zijn kudde zullen uiteengedreven worden." Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.'

Evangelist

Petrus zei daarop tegen hem:

Petrus

'Misschien zal iedereen u afvallen, ik nooit!'

Evangelist

Jezus antwoordde hem:

Jezus

'Ik verzeker je: deze nacht zul je, nog voor de haan gekraaid heeft, mij driemaal verloochenen.'

Evangelist

Petrus zei:

Petrus

'Al zou ik met u moeten sterven, verloochenen zal ik u nooit.'

Evangelist

Alle andere leerlingen vielen hem daarin bij.

Jezus in Getsemane

Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een olijfgaard die Getsemane genoemd werd. Hij zei:

Jesus

Setzet euch hie, bis dass ich dorthin gehe und bete.

Evangelist

Und nahm zu sich Petrum und die zweene Söhne Zebedäi und fing an zu trauern und zu zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübet bis an den Tod; bleibet hie und wachet mir mir!

Evangelist

Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesichte und betet' und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch von mir; doch nicht wie ich will, sondern wie du wilt!

Evangelist

Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie schlafend und sprach zu Petro:

Jesus

Können ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen? Wachet und betet, dass ihr nicht in Anfechtung fallet! Der Geist ist willig; aber das Fleisch ist schwach.

Evangelist

Zum anderen Mal ging er hin, betet' und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist es nicht möglich, dass dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille!

Evangelist

Und er kam und fand sie abermals schlafend, und ihre Augen waren voll Schlafes. Und er ließ sie und ging abermals und betet' zum dritten Mal und redet' dieselbigen Wort. Da kam er zu seinen Jüngern und sprach zu ihnen:

Jesus

Ach, wollet ihr nun schlafen und ruhen? Siehe, die Stunde ist hie, dass des Menschen Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf, lasst uns gehen! Siehe, der ist da, der mich verrät!

Jezus

'Blijven jullie hier zitten, ik ga daar bidden.'

Evangelist

Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen hij zich bedroefd en angstig voelde worden, zei hij tegen hen:

Jezus

'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier met mij waken.'

Evangelist

Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen:

Jezus

'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.'

Evangelist

Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus:

Jezus

'Konden jullie niet eens één uur met mij waken? Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'

Evangelist

Voor de tweede maal liep hij van hen weg en bad:

Jezus

'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij voorbijgaat zonder dat ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals u het wilt.'

Evangelist

Toen hij terugkwam, zag hij dat ze weer slieden, want ze waren door vermoeidheid overmand. Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor. Daarna voegde hij zich weer bij de leerlingen en zei:

Jezus

'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? En dat terwijl het ogenblik nabij is waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars. Sta op, laten we gaan; kijk, hij die mij uitlevert, is al vlakbij.'

Jesu Gefangennahme

Evangelist

Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwölfen einer, und mit ihm eine große Schar mit Schwertern und mit Stangen, von den Hohenpriestern und Ältesten des Volks. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt:

Judas

Welchen ich küssen werde, der ist's, den greifet.

Evangelist

Und alsbald trat er zu Jesu und sprach:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

Evangelist

Und küsset ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist

Da traten sie hinzu und legten die Hände an Jesum und griffen ihn. Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckte die Hand aus und zog sein Schwert aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort! Denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen. Oder meinst du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschickete mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllet? Es muss also gehen.

Evangelist

Zu der Stunde sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder mit Schwertern und mit Stangen, mich zu fangen. Bin ich doch täglich gesessen bei euch und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

De gevangenneming van Jezus

Evangelist

Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd. Met hen had zijn verrader een teken afgesproken en gezegd:

Judas

'Degene die ik kus, die is het, die moet je gevangennemen.'

Evangelist

Hij liep recht op Jezus af, zei:

Judas

'Gegroet, rabbi!'

Evangelist

en kuste hem. Jezus zei tegen hem:

Jezus

'Vriend, ben je daarvoor gekomen?'

Evangelist

Daarop kwam de bende naderbij, ze grepen Jezus vast en namen hem gevangen. Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. Daarop zei Jezus tegen hem:

Jezus

'Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen. Weet je niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoef te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen? Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?'

Evangelist

Toen zei Jezus tegen de omstanders:

Jezus

'Met zwaarden en knuppels bent u uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! Dagelijks was ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u me niet gevangengenomen. Maar dit alles gebeurt opdat de geschriften van de profeten in vervulling gaan.'

Evangelist

Da verließen ihn alle Jünger und flohen.

Jesus vor dem hohen Rat

Evangelist

Die aber Jesum gegriffen hatten, führten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgte ihm nach von ferne bis in den Palast des Hohenpriesters und ging hinein und setzte sich bei die Knechte, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte. Die Hohenpriester aber und Ältesten und der ganze Rat suchten falsche Zeugnis' wider Jesum, auf dass sie ihn töteten. Und funden keines. Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutraten, funden sie doch keines. Zuletzt traten herzu zweene falsche Zeugen, welche sprachen:

Zwei falsche Zeugen

Er hat gesaget: Ich kann den Tempel Gottes abbrechen und in dreien Tagen denselben bauen.

Evangelist

Und der Hohepriester stund auf und sprach zu ihm:

Kaiphas

Antwortest du nichts zu dem, was diese wider dich zeugen?

Evangelist

Jesus aber schweig stille. Und der Hohepriester antwortet' und sprach zu ihm:

Kaiphas

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott, dass du uns sagest, ob du seiest Christus, der Sohn Gottes.

Evangelist

Jesus sprach:

Jesus

Du sagest es. Doch sage ich euch: Von nun an wird es geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn sitzen zur Rechten der Kraft und kommen in den Wolken des Himmels.

Evangelist

Daarop lieten alle leerlingen hem in de steek en vluchtten weg.

Jezus voor de Raad

Evangelist

Zij die Jezus gevangengenomen hadden, leidden hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeengekomen waren. Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen. De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden een valse getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood zouden kunnen veroordelen, maar ze vonden er geen, hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee die zeiden:

Twee valse getuigen

'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."'

Evangelist

De hogepriester stond op en vroeg hem:

Kajafas

'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?'

Evangelist

Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei:

Kajafas

'Ik bezweer u bij de levende God, zeg ons of u de Messias bent, de Zoon van God.'

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

'U zegt het. Maar ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.'

Evangelist

Da zerriß der Hohepriester seine Kleider und sprach:

Kaiphas

Er hat Gott gelästert! Was bedürfen wir weiter Zeugnis? Siehe, jetzt habt ihr seine Gotteslästerung gehört. Was dünket euch?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen:

Schriftgelehrte und Älteste

Er ist des Todes schuldig!

Evangelist

Da speieten sie aus in sein Angesichte und schlugen ihn mit Fäusten. Etliche aber schlugen ihn ins Angesichte und sprachen:

Der ganze Haufe

Weissage uns, Christe, wer ist's, der dich schlug?

Verleugnung des Petrus

Evangelist

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd und sprach:

Erste Magd

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelist

Er leugnete aber vor ihnen allen und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelist

Als er aber zu der Tür hinausging, sahe ihn eine andere; die sprach zu denen, die da waren:

Zweite Magd

Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.

Evangelist

Und er leugnete abermal und schwur dazu:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden und sprachen zu Petro:

Evangelist

Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit:

Kajafas

'Hij heeft God gelasterd! Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert. Wat denkt u?'

Evangelist

Ze antwoordden:

Schriftgeleerden en oudsten

'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!'

Evangelist

Daarop spuwden ze hem in het gezicht en sloegen hem. Anderen stompten hem en zeiden:

De hele menigte

'Profeteer dan maar eens voor ons, Messias, wie is het die je geslagen heeft?'

De verloochening door Petrus

Evangelist

Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei:

Eerste meisje

'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!'

Evangelist

Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen:

Petrus

'Ik weet niet waar je het over hebt.'

Evangelist

Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders:

Tweede meisje

'Die man hoorde bij Jezus van Nazareth!'

Evangelist

En opnieuw ontkende hij en zwoer:

Petrus

'Echt, ik ken de man niet!'

Evangelist

Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden:

Die Knechte

Wahrlich, du bist auch einer von denen,
denn deine Sprache verrät dich.

Evangelist

Da hub er an, sich zu verfluchen und zu
schwören:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und alsbald krähet' der Hahn. Da
gedachte Petrus an die Worte Jesu, da er
zu ihm sagte: Ehe der Hahn krähen wird,
wirst du mich dreimal verleugnen; und
ging hinaus und weinete bitterlich.

Jesus vor Pilatus, Ende des Judas

Des Morgens aber hielten alle
Hohenpriester und die Ältesten des Volks
einen Rat über Jesum, dass sie ihn
töteten; und bunden ihn, führten ihn hin
und überantworteten ihn dem Landpfleger
Pontio Pilato. Da das Judas sahe, der ihn
verraten hatte, dass er verdammet war
zum Tode, gereute es ihn, und brachte
herwieder die dreißig Silberlinge den
Hohenpriestern und Ältesten und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig
Blut verraten habe.

Evangelist

Sie sprachen:

Hohenpriester und Älteste

Was gehet uns das an? Da siehe du zu!

Evangelist

Und er warf die Silberlinge in den Tempel,
hub sich davon, ging hin und erhing sich
selbst. Aber die Hohenpriester nahmen
die Silberlinge und sprachen:

Hohenpriester

Es taugt nicht, dass wir sie in den
Gotteskasten legen, denn es ist Blutgeld.

Evangelist

Sie hielten aber einen Rat und kauften
einen Töpfers Acker darum zum
Begräbnis der Pilgrim. Daher ist
derselbige Acker genennet der Blutacker
bis auf den heutigen Tag. Da ist erfüllet,
was gesagt ist durch den Propheten

De knechten

'Jij bent wel degelijk een van hen,
trouwens, je accent verraadt je.'

Evangelist

Daarop begon hij te vloeken en hij bezwoer
hun:

Petrus

'Ik ken die man niet!'

Evangelist

En meteen kraaide er een haan. Toen
herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd
had: 'Voordat er een haan gekraaid heeft,
zul je mij driemaal verloochenen.' Hij ging
naar buiten en huilde bitter.

Jezus voor Pilatus, Judas' dood

De volgende ochtend vroeg namen alle
hogepriesters met de oudsten van het volk
het besluit Jezus ter dood te brengen.
Nadat ze hem geboeid hadden, leidden ze
hem weg en leverden hem over aan Pilatus,
de prefect. Toen Judas, die hem had
uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood
veroordeeld was, kreeg hij berouw. Hij
bracht de dertig zilverstukken naar de
hogepriesters en oudsten terug en zei:

Judas

'Ik heb een zonde begaan door een
onschuldige uit te leveren.'

Evangelist

Maar zij zeiden:

Hogepriesters en oudsten

'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op
te lossen!'

Evangelist

Toen smeed hij de zilverstukken de tempel
in, vluchtte weg en verhing zich. De
hogepriesters verzamelden de zilverstukken
en zeiden tegen elkaar:

Hogepriesters

'We mogen ze niet bij de tempelschat
voegen, aangezien het bloedgeld is.'

Evangelist

Na ampel beraad kochten ze er de akker
van de pottenbakker mee, die dan als
begraafplaats voor vreemdelingen kon
dienen. Daarom heet die akker tot op de
dag van vandaag de Bloedakker. Zo ging in
vervulling wat gezegd is door de profet

Jeremiam, da da spricht: "Sie haben genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet ward der Verkaufte, welchen sie kauften von den Kindern Israel, und haben sie gegeben um einen Töpfers Acker, als mir der Herr befohlen hat." Jesus aber stund für dem Landpfleger; und der Landpfleger fragte ihn und sprach:

Pilatus

Bist du der Juden König?

Evangelist

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest es.

Evangelist

Und da er verklagt ward von den Hohenpriestern und Ältesten, antwortet' er nichts. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Evangelist

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, dass sich auch der Landpfleger sehr verwunderte.

Verurteilung und Verspottung

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen für andern, der hieß Barrabas. Und da sie versammelt waren, sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam oder Jesum, von dem gesagt wird, er sei Christus?

Evangelist

Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richterstuhl saß, schickte sein Weib zu ihm und ließ ihm sagen:

Frau des Pilatus

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinem wegen.

Jeremia: 'En ze verzamelden de dertig zilverstukken, het bedrag waarop hij geschat was en dat ze hadden bepaald met de zonen van Israël, en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee, zoals de Heer mij had opgedragen.'

Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze hem de vraag:

Pilatus

'Bent u de koning van de Joden?'

Evangelist

Jezus zei:

Jezus

'U zegt het.'

Evangelist

Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen hem inbrachten, antwoordde hij niet één keer. Daarop zei Pilatus tegen hem:

Pilatus

'Hooft u niet wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?'

Evangelist

Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de prefect zeer verwonderde.

Veroordeling en bespottung

Nu had de prefect de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen. Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Barabbas genoemd werd. En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd:

Pilatus

'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Barabbas of Jezus die de Messias wordt genoemd?'

Evangelist

Hij wist namelijk dat ze hem uit afgunst hadden uitgeleverd. Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht:

Vrouw van Pilatus

'Laat je niet in met die rechtvaardige! Om hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten doorstaan.'

Evangelist

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabas bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortet' nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr unter diesen zweien, den ich euch losgebe?

Evangelist

Sie sprachen:

Der ganze Haufe

Barrabam!

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelist

Sie sprachen alle:

Der ganze Haufe

Lass ihn kreuzigen!

Evangelist

Der Landpfleger sagete:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

Evangelist

Sie schrien aber noch mehr und sprachen:

Der ganze Haufe

Lass ihn kreuzigen!

Evangelist

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete, sondern dass viel ein größer Getümmel ward, nahm er Wasser und wusch die Hände vor dem Volk und sprach:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten; sehet ihr zu!

Evangelist

Da antwortete das ganze Volk und sprach:

Der ganze Haufe

Sein Blut komme über uns und unsere Kinder!

Evangelist

Da gab er ihnen Barrabam los; aber Jesum ließ er geißeln und überantwortet'

Evangelist

Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. Weer nam de prefect het woord en hij vroeg opnieuw:

Pilatus

'Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?'

Evangelist

Ze riepen:

De hele menigte

'Barabbas!'

Evangelist

Pilatus vroeg hun:

Pilatus

'Wat moet ik dan doen met Jezus die de Messias wordt genoemd?'

Evangelist

Allen antwoordden:

De hele menigte

'Aan het kruis met hem!'

Evangelist

Hij vroeg:

Pilatus

'Wat heeft hij dan misdaan?'

Evangelist

Maar ze schreeuwden alleen maar harder:

De hele menigte

'Aan het kruis met hem!'

Evangelist

Toen Pilatus inzag dat zijn tussenkomst nergens toe leidde, dat het er integendeel naar uitzag dat men in opstand zou komen, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei:

Pilatus

'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.'

Evangelist

En heel het volk antwoordde:

De hele menigte

'Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen!'

Evangelist

Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te

ihn, dass er gekreuzigt würde. Da nahmen die Kriegesknechte des Landpflegers Jesum zu sich in das Richthaus und versammelten über ihn die ganze Schar und zogen ihn aus und legten ihm einen Purpurmantel an und flochten eine Dornekrone und setzten sie auf sein Haupt und ein Rohr in seine rechte Hand und beugten die Knie' vor ihm, und verspotteten ihn und sprachen:

Die Kriegesknechte

Gegrüßet seist du, der Juden König!

Evangelist

Und speieten ihn an und nahmen das Rohr und schlugen damit sein Haupt.

Kreuzigung und Tod

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus und zogen ihm seine Kleider wieder an und führten ihn hin, dass er gekreuziget würde. Und indem sie hinausgingen, funden sie einen Menschen von Kyrene mit dem Namen Simon; den zwungen sie, dass er ihm sein Kreuz trug. Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet: Schädelstätte, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischt; und da er es schmeckte, wollte er es nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und wurfen das Los darum, auf dass erfüllet würde, das gesaget ist durch den Propheten: "Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen." Und sie saßen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: "Dies ist Jesus, der Juden König." Und es wurden zweene Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästerten ihn und schüttelten ihre Köpfe und sprachen:

worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen. De soldaten van de prefect namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om hem heen. Ze kleedden hem uit en deden hem een scharlakenrode mantel om, ze vlochten een kroon van doorntakken en zetten die op zijn hoofd. Ze gaven hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen voor hem op de knieën. Spottend zeiden ze:

De soldaten

'Gegroet, koning van de Joden,'

Evangelist

en ze spuwden op hem, pakten hem de rietstok weer af en sloegen hem tegen het hoofd.

Kruisiging en dood

Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem de mantel uit, deden hem zijn kleren weer aan en leidden hem weg om hem te kruisigen. Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. Zo kwamen ze bij de plek die Golgotha genoemd wordt, wat 'schedelplaats' betekent. Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen hij die geproefd had, weigerde hij ervan te drinken. Nadat ze hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen.

Zo ging het woord van de profeet in vervulling: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn mantel.'

En ze bleven daar zitten om hem te bewaken. Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'.

Daarna werden er naast hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van hem, de ander links. De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem:

Juden und Kriegsknechte

Der du den Tempel Gottes zerbrichst und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir selber! Bist du Gottes Sohn, so steig herab vom Kreuz!

Evangelist

Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein, samt den Schriftgelehrten und Ältesten und sprachen:

Hohepriester, Schriftgelehrte und Älteste

Andern hat er geholfen und kann ihm selber nicht helfen. Ist er der König Israels, so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm gläuben. Er hat Gott vertrauet; der erlöse ihn nun, lüset's ihn; denn er hat gesaget. Ich bin Gottes Sohn.

Evangelist

Desgleichen schmäheten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuzigt waren. Und von der sechsten Stunde an ward eine Finsternis über das ganze Land bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrei Jesus laut und sprach:

Jesus

Eli, Eli, Eli, lama asabtani?

Evangelist

Das ist: Mein Gott, mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen? Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

Die Kriegsknechte

Der rufet den Elias.

Evangelist

Und bald lief einer unter ihnen und nahm einen Schwamm und füllet ihn mit Essig und stecket' ihn auf ein Rohr und tränket' ihn. Die andern aber sprachen:

Die Juden

Halt! Lasst sehen, ob Elias komme und ihm helfe!

Evangelist

Aber Jesus schrei abermal laut und verschied. Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriß in zwei Stück von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber taten

Joden en soldaten

'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als je de Zoon van God bent, red jezelf dan maar en kom van dat kruis af!'

Evangelist

Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen:

Hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten

'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet. Hij is toch koning van Israël, laat hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in hem geloven. Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die hem nu dan redden, als hij hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: "Ik ben de Zoon van God."' "

Evangelist

Precies zo beschimpten hem de misdadigers die samen met hem gekruisigd waren. Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, gaf Jezus een schreeuw en riep luid:

Jezus

'Eli, Eli, lema sabachtani?'

Evangelist

Dat wil zeggen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen:

De soldaten

'Hij roept om Elia!'

Evangelist

Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in zure wijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken. De anderen zeiden:

De joden

'Niet doen, laten we eens kijken of Elia hem komt redden.'

Evangelist

Nog eens schreeuwde Jezus het uit, toen gaf hij de geest. Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. De graven werden geopend

sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung und kamen in die heilige Stadt und erschienen vielen. Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und bewahreten Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da geschahe, erschraken sie sehr und sprachen:

Hauptmann samt den Kriegsknechten
Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen!
Evangelist

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da Jesu waren nachgefolget aus Galiläa und hatten ihm gedienet; unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jakobi und Joses, und die Mutter der Kinder Zebedäi.

Jesu Grablegung

Und am Abend kam ein reicher Mann von Arimathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war. Der ging zu Pilato und bat ihn um den Leib Jesu. Da befahl Pilatus, man sollt' ihm ihn geben. Und Joseph nahm den Leib und wickelt ihn in ein rein Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatte lassen in einen Fels hauen, und wälzet einen großen Stein für die Tür des Grabes und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab.

Bewachung des Grabes

Und des anderen Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

Hohepriester und Pharisäer
Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebete: Ich will nach dreien Tagen wieder auferstehen. Darum befiehle, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem Volke: Er

en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en maakten zich bekend aan een groot aantal mensen. Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden:

De centurio met de soldaten
'Hij was werkelijk Gods Zoon.'
Evangelist

Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om voor hem te zorgen, stonden van een afstand toe te kijken. Onder hen bevonden zich Maria Magdalena, Maria de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

De begrafenis van Jezus

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan. Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Toen rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok. Maria Magdalena en de andere Maria bleven achter, ze waren tegenover het graf gaan zitten.

De bewaking bij het graf

De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de Farizeeën samen naar Pilatus. Ze zeiden tegen hem:

Hogepriesters en Farizeeën
'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal ik uit de dood opstaan." Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk

ist auferstanden von den Toten; und werde der letzte Betrug ärger, denn der erste.

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habet ihr die Hüter; gehet hin und verwahret es, wie ihr wisset.

Evangelist

Sie gingen hin und verwahreten das Grab mit Hütern und versiegelten das Grab.

Beschluss

Ehre sei dir, Christe, der du littest Not, an dem Stamm des Kreuzes für uns den bitteren Tod, und herrschest mit dem Vater dort in Ewigkeit: hilf uns armen Sündern zu der Seeligkeit.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.

zeggen: "Hij is opgestaan uit de dood," en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.'

Evangelist

Pilatus antwoordde:

Pilatus

'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.'

Evangelist

Ze gingen erheen en beveiligden het graf door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Slot

Ere zij U, Christus, die geleden heeft aan het kruis, voor ons de bittere dood geleden heeft, en met de Vader heerst in eeuwigheid: leid ons arme zondaars naar de zaligheid.

Heer, ontferm U, Christus, ontferm U, Heer, ontferm U.

Voordelig Kopiëren & Printen

printen & kopiëren

dtp & ontwerp

afwerken & inbinden

groot formaat printen

full colour drukwerk

bouwrekening plotten & scannen

roll-up banners

computer & internet gebruik

kantoor-artikelen & papier

Printer

Oostplein 99 - 3011 Kw Rotterdam
www.printer.nl - rotterdam@printer.nl - (010) 41 32 555

Tenor **Roy Mahendratha** is geboren in Indonesië, waar hij de studie bouwkunde afrondde. Sinds 2001 woont hij in Nederland. Hij studeerde solozang aan het Rotterdam Conservatorium. Sinds 2010 werkt hij in het koor van de Nationale Opera voor verschillende producties. Sinds 2011 werkt hij voor Der Chor Des Bayreuther Festspiele.

Regisseur/Tekstschrijver **Winfred van Buren** heeft affiniteit met zowel muziek als theater. Inmiddels heeft hij vele producties op zijn naam staan en is hij een veel gevraagde

regisseur en tekstschrijver en als zodanig werkzaam door heel Nederland. Zijn werkterrein is uitgebreid en omvat producties op het gebied van toneel, cabaret, muziek- en bewegings-theater. Daarnaast heeft hij zich de laatste jaren bekwaamd tot toneelschrijver. In 2004 won hij met het stuk "Fear Academy" een wedstrijd Komodie-schrijven bij Open Doek in Vlaanderen. Zijn stukken worden uitgegeven door het IBVA.

Marc Bökkerink is sinds 2003 dirigent van het Alexander Kamerkoor. Tijdens zijn studie Technische Natuurkunde ontdekte hij de stem en zong onder andere in het Nederlands Studenten Kamerkoor. Ook ontstond toen zijn interesse voor het koordirigentschap. Na het behalen van zijn ingenieurstitel studeerde hij koordirectie aan het Conservatorium in Zwolle en het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam, waar hij na een opleiding bij Daniël Reuss, Jos Vermunt, Jos van Veldhoven en Paul van Nevel in 2000 afstudeerde. Naast het Alexander Kamerkoor dirigeert hij op incidentele basis andere koren.

Van der Heijde Bladmuziek

Coolsingel 119
3012 AG Rotterdam

T 010 | 4121900
info@vdhbladmuziek.nl
www.vdhbladmuziek.nl

CD-verkoop en alle bladmuziek!

Het Alexander Kamerkoor

Het Alexander Kamerkoor bestaat uit een vaste kern amateurzangers die van een muzikale uitdaging houden! Op de repetities is veel aandacht voor stemontwikkeling en koorklank. Wij treden regelmatig op met een breed en veelzijdig repertoire, variërend van vroege tot hedendaagse muziek. Wij vinden het leuk om werken uit verschillende tijdvakken en van diverse muziekstijlen rond een bepaald thema bijeen te brengen. De repetities zijn op donderdagavond in de aula van de Rudolf Steinerschool in Rotterdam Prinsenland.

Dit concertprogramma wordt gezongen door:

Sopranen:	Pauline Bruné, Astrid Malais, Caroline Pijpker, Tiny Prins, Josta Stoopman, Sandra Willemsen
Alten:	Carina Bouma, Ellen Bulder, Marian Dozy, Mirjam IJsseldijk, Christine Ouweneel, Marella Veeger, Marjon Vink
Tenoren:	Herbert IJsseldijk, Jan Locht, Teun Praasterink, Jan Willem Sanders, Devin de Vries
Bassen:	Guus Koelman, Jop de Koning, Frank Stoopman, Niels Stout, Peter de Weerd
Toelichtingen:	Marc Bökkerink
PR, lay-out, poster:	Pauline Bruné
Programmaboekje:	Mirjam IJsseldijk

Vacatures

Wij hebben een vacature voor een tenor en een bas. Bent u of kent u een zanger met een goede stem die in staat is zelfstandig te studeren? Komt u dan eens kennismaken tijdens een repetitie op donderdagavond. We beginnen volgende week aan een prachtig nieuw project, u bent welkom! U kunt ook meedoen als projectlid voor een periode van een half jaar.

U kunt voor informatie terecht op onze website **www.alexanderkamerkoor.nl**.
Contact: Peter de Weerd, tel: 06-44744326, e-mail: alexanderkamerkoor@hotmail.com.
U vindt ons ook op Facebook en Twitter.

Ons volgende concert vindt plaats op zondag 29 november 2015.

Op zondag 29 november 2015 brengt het Alexander Kamerkoor een concert rond twee belangrijke heersers in de Europese geschiedenis: Alexander de Grote en Karel V. We zingen muziek die geklonken heeft aan de hoven van Karel V. Daarnaast zingen we delen uit Alexander's Feast (Het feest van Alexander), een oratorium van Georg Friedrich Händel over Alexander de Grote. De Koreaan Il Hoon Son, student compositie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Cornelis de Bondt, zal een 21^e eeuwse adaptatie maken van delen van dit stuk.